

Huvudman

Solna kommun
kommunstyrelsen@solna.se

Beslut

Datum 2025-10-24

Dnr SI 2025:6164

Sida 1 (15)

Ärendet

Tillsyn av anpassade grundskolan Solna anpassad grundskola i Solna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Solna kommun att senast den **24 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Solna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Solna kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

1. Se till att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkomma med en förteckning över hur undervisningen kommer att fördelas läsåret 2026/2027 med avseende på vilka lärare som undervisar samt vilka ämnen eller ämnesområden och klasser dessa undervisar i. Huvudmannen ska även inkomma med en förteckning över de lärartjänster som huvudmannen har tillsatt eller avser att tillsätta på Nybyggeskolan anpassad grundskola inför läsåret 2026/2027. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, ska huvudmannen i redovisningen ange vilken undantagsbestämmelse beslutet grundar sig på samt inkomma med en motivering kring varför bestämmelsen är tillämpligt i det aktuella fallet. Dokumentation av rekryteringsförsök, inklusive annonser, som gjorts från datum för detta beslut till och med den 28 augusti 2026 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 13 §

skollagen, 2 kap. 13–15 a och 16 §§ förordning [2011:326] om
behörighet och legitimation för lärare och
förskollärare[behörighetsförordningen])

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Solna kommun avseende brister rörande anmälan av kränkande behandling. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garanterad undervisningstid, att undervisningen bedrivs av lärare samt att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare och att olegitimerade lärare anställs endast för viss tid i enlighet med de krav som framgår av författningarna.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:6164) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Solna anpassad grundskola i Solna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Solna anpassad grundskola följer gällande bestämmelser om undervisningen bedrivs av under ledning av legitimerade och behöriga lärare, att endast den lärare som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare, garanterad undervisningstid och anmälan om kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan 26 augusti 2025 och 28 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. lärarlegitimationer, timplaner och scheman samt dokumentation över genomförda utredningar av kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i samband med tillsynen inkommit med en förteckning över undervisande lärare. Av den skriftliga information som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen vid besöket framgår att eleverna vid Solna anpassad grundskola under läsåret 2025/2026 har fått undervisning av ett flertal lärare som saknar lärarlegitimation eller behörighet att undervisa i anpassad grundskola eller behörighet de ämnen där de undervisar.

Undervisning bedrivs av lärare

Av Skolinspektionens tillsynsbesök, genomförda lektionsobservationer och av intervjuer med elever, elevassistenter och lärare framkommer inget annat än att undervisningen leds av lärare. I det fall elevassistenter sitter enskilt med elever så arbetar elevassistenter i enlighet med lärares planering. I intervju uppger vidare elevassistenter, lärare och rektor att i det fall en lärare på grund av sjukfrånvaro inte undervisar så finns det en vikarieplanering. Elevassistenter uppger att det förekommer att de får vikariera för ämneslärare och att det då inte alltid finns en vikarieplanering. Rektorn uppger samtidigt i intervju att detta handlar om några fåtal lektioner per läsår och att vikarierande lärare tas in i det fall det gäller längre sjukfrånvaro.

Undervisning bedrivs av lärare utan lärarlegitimation

Av intervju med rektor framgår att en lärare som undervisar i trä- och metallslöjd i årskurserna 1-9 saknar lärarlegitimation. Rektorn uppger i

intervju att läraren har något moment kvar på utbildningen i som kommer att genomföras under september 2025.

Undervisning bedrivs av lärare som saknar behörighet för de ämnen som de undervisar i

Av den skriftliga information som huvudmannen lämnat framgår att elever på skolan under läsåret 2025/2026 ges undervisning i flera ämnen av lärare som, visserligen, är legitimerade men saknar behörighet för den undervisning som de bedriver.

Av huvudmannens information och intervju med rektorn framgår att en lärare som undervisar elever som läser ämnen i årskurserna 1-5 är legitimerad förskolelärare och har en speciallärarexamen med inriktning intellektuell funktionsnedsättning men att läraren inte har ansökt om speciallärarlegitimation. Läraren är därför inte behörig att undervisa elever på anpassad grundskola i ämnen i årskurserna 4-5.

Av huvudmannens information och intervju med rektorn framgår att ämnesområdeselever i årskurserna 4-7 undervisas av en klasslärare som saknar behörighet att undervisa ämnesområdeselever på anpassad grundskola. Läraren är förvisso legitimerad lärare och har behörighet att undervisa i engelska i grundskolan årskurs 3-9 samt i grundskolan i modersmål/turkiska i årskurs 1-9 men läraren saknar behörighet att undervisa i den anpassade grundskolan.

Vidare framgår utifrån till Skolinspektionen inlämnad dokumentation och av intervju med rektorn att elever som läser den anpassade grundskolans ämnen NO, SO, teknik och engelska undervisas av en lärare som saknar behörighet i ämnena. Läraren är förvisso behörig att undervisa i svenska i årskurs 1-9, svenska som andra språk årskurs 1-6 och i matematik årskurs 1-6 i den anpassade grundskolan. Läraren saknar dock behörighet i ämnena NO, SO, teknik och engelska.

Dessutom framgår att elever i den anpassade grundskolans årskurser 1-9 undervisas i hemkunskap, idrott, bild och musik av fyra ämneslärare som förvisso är behöriga att undervisa i sina ämnen på grundskolan men som saknar behörighet att undervisa på anpassad grundskola.

Huvudmannens försök att rekrytera legitimerade och behöriga lärare till läsåret 2025/2026

Huvudmannen har i samband med tillsynen inkommit med annonser för den lärartjänst på skolan som utannonserats inför läsåret 2025/2026. Av denna framgår följande: Huvudmannen har sökt en lärare i trä- och metallslöjd för 75 procents tjänstgöringsgrad varav 60 procent på Solna anpassad grundskola och 15 procent på Parkskolan. Av annonsen framgår att sökande ska vara legitimerad lärare med behörighet att undervisa i trä-

och metallslöjd. Det anges vidare att det är meriterande om sökande har erfarenhet av att undervisa på anpassad grundskola men av annonsen framgår inte att behörighet att undervisa på anpassad grundskola skulle utgöra ett krav. I intervju uppger rektorn att hon i första hand vill ha en lärare som är behörig i ämnet, i andra hand ska de också vara behöriga att undervisa i anpassade grundskolan. Det har inte framkommit att huvudmannen har gjort några andra försök att externt rekrytera personal till den anpassade grundskolan inför läsåret 2025.

I intervju i augusti 2025 uppger rektorn att klassläraren för ämnesområdeselever i årskurserna 4-7, som saknar behörighet att undervisa ämnesområdeselever på anpassad grundskola, rekryterades utifrån rektorns bedömning av sökandenas personliga lämplighet och att det utifrån rektorns kännedom inte fanns någon sökande som var behörig.

Rektorn uppger även att för den tjänst där den anställda läraren saknar behörighet att undervisa i NO, SO, teknik och engelska fanns det inga sökanden med behörighet i dessa ämnen.

Rektorn uppger vidare kring övriga lärare i praktisk-estetiska ämnen som alla saknar behörighet att undervisa i anpassad grundskola att lärarna är tillsvidareanställda vid skolenheten och att senaste rekryteringsförsöket skedde för ett år sedan avseende lärare i idrott- och hälsa. Inga andra rekryteringsförsök har genomförts inför läsåret 2025/26.

Anställning av lärare

Av intervju med rektorn framgår att en lärare vid skolan som saknar lärarlegitimation är anställd med en provanställning under de första tre månaderna. Rektorn uppger att det av anställningsavtalet framgår att läraren ska inkomma med sin lärarlegitimation och om läraren gör det så kan anställningen övergå i en tillsvidareanställning. Rektorn uppger vidare att i det fall läraren inte skulle inkomma med en lärarlegitimation inom de tre månader läraren är provanställd kommer anställningen att övergå i en tjänst för obehörig lärare enligt skollagen.

Huvudmannen har inkommit med anställningsavtal för den aktuella läraren. Där framgår att läraren har en tidsbegränsad provanställning från den 12 augusti till och med den 12 november 2025.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, som huvudregel, får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Statens skolverk ska efter ansökan meddela legitimation till en lärare eller förskollärare som har behörighetsgivande examen (2 kap. 16 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen (2 kap. 18 § skollagen).

För att vara behörig att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 7–9 krävs utöver en behörighetsgivande lärarexamen, även att läraren har en speciallärarexamen med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning. Kravet på speciallärarexamen gäller inte lärare som har avlagt en äldre behörighetsgivande examen om den omfattar inriktning eller specialisering mot utvecklingsstörning (inriktning eller specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning). Läraren måste därutöver vara behörig att undervisa i det ämne han eller hon undervisar i. För att bli behörig att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 7–9 gäller samma behörighet som för att undervisa i grundskolan mot arbete i årskurs 4–6. En sådan lärare är endast behörig att undervisa i det eller de ämnen som omfattas av lärarens examen. Läraren är dessutom behörig att undervisa i det eller de ämnesområden för vilket ett sådant ämne är relevant. (2 kap. 13–16 §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Som huvudregel får endast den som har legitimation anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 19–21 §§ skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (Prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649).

Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (Prop. 2009/10:165, s. 261).

Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (Prop. 2013/14:112, s. 47). För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (Prop. 2009/10:165, s. 268 f). Om det

saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (Prop. 2010/11:20 s. 84 f). Beträffande bestämmelsens andra stycke anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (Prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Undervisning bedrivs av lärare

Av Skolinspektionens tillsyn framgår inte annat än att undervisningen leds av lärare. Av ovan redovisade omständigheter framkommer därför inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning bedrivs av lärare som saknar legitimation eller behörighet i de ämnen eller den skolform de undervisar i

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Solna anpassad grundskola brister i förhållande till författningarnas krav på att undervisningen ska bedrivas av legitimerade och behöriga lärare.

Huvudregeln i skollagen innebär att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Vilka som är behöriga att undervisa i den anpassade grundskolan framgår i förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare. Av både lag och förarbeten framgår att användande av lärare utan legitimation och utan rätt behörighet endast ska ske undantagsvis och under en begränsad tid. Av förarbetena framgår vidare att huvudmannen är skyldig att försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av befintlig personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuell skolform, ämnen och årskurser.

Av utredningen framgår att undervisningen i ämnet trä- och metallslöjd under höstterminen 2025 bedrivs av en inför höstterminen nyanställd lärare som saknar lärarlegitimation. Av utredningen framgår att huvudmannen visserligen har genomfört rekryteringsförsök men att huvudmannen i sitt rekryteringsförsök inte har ställt krav på att sökande ska ha behörighet att undervisa i skolformen.

Av utredningen framgår även att en lärare som är legitimerad att undervisa i förskola och som har speciallärarexamen med inriktning intellektuell funktionsnedsättning men som saknar speciallärarlegitimation undervisar elever i årskurserna 4-5. Detta trots att läraren saknar behörighet att undervisa elever i årskurserna 4-5 i anpassad grundskola.

Av utredningen framgår vidare att undervisningen i ämnena idrott- och hälsa, hemkunskap, bild och musik under höstterminen 2025 bedrivs av lärare som till trots för att de har behörighet i ämnena saknar behörighet att undervisa i anpassad grundskola. Av utredningen framgår att huvudmannen inte har gjort några försök att rekrytera behöriga lärare i ämnena inför läsåret 2025/26.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen Solna kommun i flera fall har använt sig av lärare som saknar legitimation och/eller behörighet att undervisa utan att förutsättningarna för att få tillämpa undantag från dessa krav har uppfyllts. Krav på lärare är en central förutsättning för utbildningen och syftar till att säkerställa att elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd och att utbildningen ska hålla en god kvalitet. Skolinspektionen bedömer därför att detta utgör en brist.

Anställning av lärare

Av utredningen framgår att en lärare som saknar legitimation har anställts på en tre månaders provanställning. Enligt rektorns uppgifter är avsikten att anställningen ska övergå i en tillsvidareanställning om läraren inkommer med legitimation under provanställningstiden. Rektorn uppger vidare att läraren annars kan anställas utifrån reglerna för tidsbegränsade anställningar för obehöriga lärare efter provanställningens utgång. Huvudmannen har inkommit med anställningsavtal för den aktuella läraren. Där framgår att läraren har en tidsbegränsad provanställning från den 12 augusti till och med den 12 november 2025.

Huvudregeln enligt skollagen är att endast den som har legitimation får anställas som lärare utan tidsbegränsning. I det aktuella fallet är det fråga om en lärare som, vid tidpunkten då denna anställdes höstterminen 2025, fortfarande var under utbildning. Utifrån vad som kommit Skolinspektionen till del har läraren, vid tidpunkten för beslutet, ännu inte slutfört sin lärarutbildning och saknar lärarlegitimation.

Av skollagen framgår att endast lärare med legitimation får anställas utan tidsbegränsning, såvida inte någon av undantagsbestämmelserna i nämnda lag är tillämpliga. Vid tiden för Skolinspektionens beslut pågår fortfarande lärarens tillfälliga provanställning. Det har därför inte framkommit att Solna kommun har brutit mot reglerna om att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare, och att olegitimerade lärare anställs endast för viss tid i enlighet med de krav som framgår av

författningarna. Skolinspektionen förutsätter att läraren inte anställs utan tidsbegränsning om läraren inte inkommer med legitimation vid provanställningstidens slut.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Solna kommuns verksamhet vid Solna anpassad grundskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare. Det finns därför skäl att förelägga Solna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens tillsyn framgår det att det på Solna anpassad grundskola förekommer kränkningar. Av till Skolinspektionen inlämnad dokumentation framgår att skolenheten under de tolv senaste månaderna som föregick besöket hade anmält tre kränkningar till huvudmannen. I intervju med lärare framgår att kränkningar främst förekommer på mellanstadiet och högstadiet och i intervju med elevassistenter framgår att kränkningar kan ske i form av att elever mobbar varandra. Lärare uppger att de frågar elever såväl om de upplever sig kränkta men även om eleven vill att en anmälan om kränkande behandling ska upprättas.

Såväl rektorn som flera representanter för elevhälsan och flera lärare uppger i intervju att alla kränkningar anmäls och att antalet anmälda kränkningar under de senaste tolv månaderna är representativa för förekomsten av kränkningar på skolan. Samtidigt uppger en lärare i intervju att alla kränkningar inte anmäls. I intervju med flera lärare framgår vidare att lärare inte anmäler kränkningar i det fall det saknas uppsåt att kränka från hos den elev som kränker. Exempelvis uppger flera lärare att verbala utfall eller fysiskt våld inte anmäls i det fall eleven på grund av tidig kognitiv utvecklingsnivå agerar utan uppsåt. En lärare beskriver däribland att ett slag inte utgör en kränkning men att fem slag skulle utgöra en kränkning medan en annan lärare uppger att en incident inte utgör en kränkning även om eleven som är mottagare av ett slag eller ett affektutbrott blir ledsen då den utsättande eleven saknat uppsåt. Av intervjuer med lärare framgår även att elever som skriker ut nedsättande

termer i affektutbrott inte behandlas som kränkningar även om dessa riktats mot en annan elev. Rektorn uppger att skolan har en målgrupp, där elever kanske sitter och skriker svordomar hela tiden utan kontroll över sitt agerande. Rektorn säger att det då mot bakgrund av elevens funktionsnedsättning och avsaknad av verklighetsuppfattning skulle bli en kränkning av eleven som skriker svordomarna att upprätta anmälningar om kränkande behandling varje gång eleven skriker ut svordomar. På fråga om hur skolan säkerställer att den elev som är mottagare av svordomarna inte upplever en kränkning svarar rektorn att personalen skulle kunna upprätta 20-40 kränkningsanmälningar om dagen om det är vad Skolinspektionen önskar.

Lärare uppger vidare att då elever befinner sig på en tidig kognitiv utvecklingsnivå eller saknar verbal kommunikativ förmåga uppstår en tolkningssituation där läraren uttolkar om eleven har blivit kränkt där det förekommer att lärare gör en felaktig tolkning av eleven. I intervju med elevhälsans representanter framgår vidare att även i det fall en konfliktsituation pågått under lång tid där två elever skrivit saker till varandra som föranleder att den andra eleven blir ledsen och sökt stöd hos pedagog så har en anmälan om kränkande behandling inte upprättats trots att kontakt tagits med vårdnadshavare. Elevhälsans representanter förklarar bl.a. detta med att eleverna efter konflikten blivit bästa kompisar igen. Rektorn uppger i intervju att i det fall två elever har en konflikt arrangerar skolan möte med elevernas vårdnadshavare men rektorn bekräftar även att i det fall någon av eleverna upplevt sig kränkta så ska även en anmälan om kränkande behandling upprättas.

Kring skolans rutiner för att anmäla kränkande behandling uppger rektorn i intervju att skolan har en rutin där kränkningar ska anmälas i ett digitalt system avsett för kränkningsanmälningar. Vidare ska anmälningar utredas skyndsamt inom 24 timmar. Alla anmälningar som görs i systemet går även till huvudmannen. Vidare uppger rektorn att incidentrapporter ska anmälas i ett digitalt incidentrapporteringsystem. I intervju uppger elevhälsans representanter att rutinen är tydlig och har kommunicerats vid arbetsplatsträffar. Samtidigt uppger elevassistenter i intervju att kränkningsanmälningar ska registreras i det digitala incidentrapporteringsystemet och ett par elevassistenter uppger att de har registrerat incidenter som kan utgöra kränkningar i systemet. Även en lärare uppger att hen har registrerat en incident där en elev slår en annan elev i incidentrapporteringsystemet. Rektorn bekräftar i intervju att incidenter som kan tolkas som kränkningar kan komma in i systemet och förs då över till det digitala systemet avsett för kränkningsanmälningar men uppger samtidigt att hon inte känner igen att elevassistenter skulle ha anmält några dylika incidenter.

Skolinspektionen har även i intervjuer med elever, elevassistenter och lärare identifierat minst tre fall av kränkningar som inte har anmälts som kränkande behandling. I ett fall har två elever under en längre tid haft en konflikt där en av eleverna till Skolinspektionen förmedlat att hen upplever sig ha utsatts för kränkningar. I intervju beskriver elevens lärare att den ena eleven inte uppskattar beröring och att eleven själv upplever beröring som slag. Trots elevens upplevelse och att eleven har förmedlat att hen upplever sig ha varit utsatt för kränkningar från såväl den andra eleven som från personal så har en anmälan om kränkande behandling inte upprättats. Läraren uppger i intervju att ett av skälen till att anmälan inte har upprättats är att bägge eleverna utsatt varandra för kränkningar såsom att knuffas, ställa sig i vägen för varandra, att en elev drar i den andra elevens tröja eller uttalar nedsättande ord till den andra eleven. Ett annat skäl uppges vara att läraren uttolkar att det inte handlar om fysiska slag utan beröring. Rektorn uppger i intervju att skolan har elever med stort behov av fysisk integritet men att det är bättre att upprätta en anmälan om kränkande behandling i situationen.

I en annan situation beskriver en elevassistent hur en elev på Solna anpassad grundskola har blivit utsatt av elever på Skytteholmsskolan, som befinner sig i samma lokaler och delar skolgård. Eleverna har frågat eleven på Solna anpassad grundskola varför hen inte kan prata och därefter har eleverna gått efter eleven och skrattat åt eleven. Elevassistenten uppger att eleven blivit ledsen och att hen därför tagit kontakt med Skytteholmsskolans personal som förmått eleverna att be om ursäkt. Elevassistenten uppger trots detta att en anmälan om kränkande behandling inte har upprättats och varken elevhälsans representanter eller rektorn känner i intervju igen situationen men uppger att detta borde ha anmälts som kränkande behandling.

Huvudmannen Solna kommun har i ett yttrande till Skolinspektionen den 24 september 2025 uppgivit att det finns oklarheter bland personalen kring var en kränkningsanmälan ska genomföras samt vilka incidenter och i vilka situationer som en anmälan ska göras. Solna kommun har därför företagit sig att vidta en rad åtgärder för att komma till rätta med bristerna. Däribland ska skolans rektor informera sin personal om skyldigheten att anmäla och utreda misstänkt kränkande behandling utan att inledningsvis göra en förhandsbedömning av om incidenten utgör kränkande behandling eller inte. Rektorn ska även informera personalen om vilka rutiner som finns samt i vilket verksamhetssystem kränkande behandling ska anmälas. Vidare ska personalen senast den 21 oktober 2025 genomgå en utbildning i samband med arbetsplatsträff. Ytterligare en utbildning ska av jurist och verksamhetsutvecklare hållas den 18 november 2025 gällande kränkande behandling och diskriminering kopplad till de frågor som samlats upp av skolledningen vid arbetsplatsträffen den 21 oktober. Solna kommun har

även tagit fram en rutin för huvudmannens incidentrapporteringsystem samt haft en översyn över behörigheterna i systemet. Vidare har Solna kommun till sitt yttrande bifogat nämnda rutiner samt en upprättad genomförd utredning av uppgifter om en personalkränkning av en elev.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567) (6 kap. 10 § andra stycket skollagen).

Av förarbetena framgår att huvudmannen åläggs att vidta förebyggande åtgärder mot kränkningar. Inom t.ex. en skola måste rektorn och annan personal vara uppmärksam på den jargong och beteendemönster som råder mellan eleverna och se till att miljön på skolan inte inbjuder till sådana missförhållanden (Prop. 2005/06:38 s. 140).

Av förarbetena framgår det också att skyldigheten att utreda och att verka för att kränkningarna ska förhindras i fortsättningen gäller vare sig det förekommit någon anmälan av det barn eller den elev som blivit kränkt eller förhållandet kommit fram på annat sätt (prop. 2005/06 s.140). Vidare framgår det av förarbetena att anmälningsskyldigheten är kopplad till utredningsskyldigheten genom att där anges att anmälningsplikten syftar till att säkerställa att reglerna om utredning och att vidta skäliga åtgärder blir tillräckligt effektiva (prop. 2009/10:165. 332).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla kränkande behandling. Av utredningen framgår det visserligen att de kränkningar som anmäls i skolans digitala system för kränkningsanmälningar kommer till huvudmannens kännedom. Samtidigt framgår det att det förekommer kränkningar på skolan som inte anmäls till rektorn som kränkande behandling då det förekommer att personal på skolan inte anmäler kränkningar i det fall kränkningarna sker utan uppsåt eller där två elever har en konflikt och kränker varandra och sedermera blir vänner. Av utredningen framgår även att det förekommer att personal gör en egen uttolkning av vad som utgör en kränkning även i det fall en elev uppger att hen utsatts för en kränkning av såväl elev som av personal. Vidare har det under utredningen framkommit exempel på kränkningar

som skett i närtid på skolan och som personal haft kännedom om men inte anmält vidare till rektorn som kränkande behandling. Huvudmannen har inkommit med en redovisning av pågående åtgärder som bland annat innefattar information till personalen, reviderad rutin för huvudmannens incidentrapporteringssystem samt en översyn över behörigheterna i systemet.

Av skollagen framgår att lärare och annan personal, som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, är skyldig att anmäla detta till rektorn. Att lärare och annan personal i verksamheten inte anmäler alla uppgifter om kränkande behandling till rektorn utgör således en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Solna kommuns verksamhet vid Solna anpassad grundskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om kränkande behandling. Solna kommun har redovisat flera pågående åtgärder som dock inte fullt ut är genomförda vid tiden för Skolinspektionens beslut.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att bl.a. upplysa personalen om skyldigheten att anmäla kränkande behandling, tydliggöra skolans rutiner samt genom att anordna utbildning för personalen kring kränkande behandling. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av och granskat Solna anpassad grundskolas timplan för läsåren 2021/2022, 2022/2023 och 2023/2024, timplan, klasscheman och lärarscheman för läsåret 2024/2025 och klasscheman för läsåret 2025/2026.

I intervju uppger rektorn att skolan utifrån huvudmannens timplan från och med läsåret 2021/2022 till och med läsåret 2023/2024 har givit mer undervisningstid än garanterad undervisningstid. Samtidigt framgår av Skolinspektionens beräkningar utifrån den timplan som gällde för läsåren, att för de elever som läser ämnen föreligger en avvikelse genom att

eleverna fått 42 timmar mindre undervisning än den garanterade undervisningstiden varje läsår under läsåren 2021/2022, 2022/2023 och 2023/2024 för hela anpassade grundskolan. För elever som läser ämnen i mellanstadiet framgår en avvikelse genom att eleverna fått 21 timmar mindre undervisning varje läsår medan det för elever som läser ämnen i högstadiet framgår en avvikelse genom att eleverna fått 48 timmar mindre undervisning för varje läsår.

Rektorn uppger i intervju att huvudmannen Solna kommun inför läsåret 2024/2025 genomförde justeringar av timplanen som inte kommunicerades till rektorn. Av Skolinspektionens beräkningar utifrån klassscheman för elever som läser ämnen framgår för läsåret en avvikelse i form av att eleverna fått 99 timmar mindre undervisning än den garanterade undervisningstiden för hela anpassade grundskolan. För elever som läser ämnen i mellanstadiet framgår en avvikelse om minus 110 timmar och för elever som läser ämnen i högstadiet en avvikelse om minus 34 timmar.

Samtidigt uppger rektorn att en revidering av scheman har skett inför läsåret 2025/2026 och rektorn uppger att hon bedömer att eleverna under hela sin studietid får sin garanterade undervisningstid. Av Skolinspektionens beräkningar utifrån scheman för såväl elever som läser ämnen som elever som läser ämnesområden för läsåret 2025/2026 framgår även att eleverna nu får mer än den garanterade undervisningstiden. Sammantaget ges för elever som läser ämnen för hela grundskolan 372 timmar mer än garanterad undervisningstid. För elever som läser ämnen i mellanstadiet ges 85 timmar mer än garanterad undervisningstid och för elever som läser ämnen i högstadiet ges 91 timmar mer än garanterad undervisningstid.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar (11 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Solna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller garanterad undervisningstid. Vid tidpunkten för tillsynen ger huvudmannen fler undervisningstimmar än vad som garanteras av Skolförordningens timplan för den anpassade grundskolan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Henrik Westin har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Sandra Thobaben medverkat.